



Čas přípravy
40 minut



Čas realizace
2,5 hodiny



Prostor
klubovna/příroda



Roční období
zima



Počet účastníků
libovolný



Věková kategorie
3.–5. třída/9–11 let

KRMENÍ PTÁČKŮ

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: ke komunikaci, sociální a personální, k učení.

Konkrétní cíl:

Ví, jak přezimují někteří živočichové, přikrmuje ptáky v zimě. Podílí se na ochraně přírody, na přikrmování zvířat v zimním období.

Motivace:

Dlouhá zima je pro většinu živých tvorů obdobím strádání. Aby se nám zjara ptáček odvděčili svým zpěvem, můžete jim pomoci přežít zimu i vy.

Potřeby:

Krmítko (vyrobené nebo koupené), různá semínka trav, slunečnice, ořechová jádra, sušené šípky, černý bez, jeřabiny apod., síťka od cibule nebo citronů, provázek, ztužený tuk.

Na stromek pro zvířátka – seno, tvrdé pečivo, kaštany, žaludy, jablka, mrkev, zelí, zrní... provázek na připevnění.

K tomuto metodickému listu jsou k dispozici pracovní listy P7A, B.

Provedení:

Vedoucí vyzve děti, aby si na další schůzku přinesly něco, čím chtějí ptáčky pohostit. Je dobré dát dětem náměty na vhodné krmení. Vedoucí zahájí setkání rozhovorem s dětmi. „Všimli jste si, že je venku méně zvířat? Jsou tu ale i taková, která jsme dřív neviděli. Která zvířata vidíme v zimě častěji? Která nevidíme? Proč?..“ Na pracovní stoly instruktor zatím připraví potřeby k výrobě závěsných dobrot pro ptáčky. Mezitím můžeme dětem rozdat pracovní list P7A a společně se pokusit do tabulky zapsat některé známé živočichy (není třeba využít všech připravených políček tabulky). Vedoucí rozdělí děti do skupinek a vyzve je, aby se usadily ke svému pracovnímu stolu. „Protože jsme zjistili, že někteří ptáčkové u nás přezimují a mnohdy těžce shánějí potravu, pomůžeme jim. Každá skupinka připraví část slavnostní tabule.“ Instruktoři dětem mohou poradit, případně pomoci. Síťky s dobrotami po ukončení práce společně zavěsíme v okolí klubovny (nejlépe na stinné místo) a průběžně pozorujeme, kdo se dostavil k připravené hostině. Děti mohou svá pozorování zapsat nebo zakreslit do pracovního listu P7B.

Postup výroby:

Ztužený tuk jen lehce prohněteme v rukou – nemusí se rozpouštět, vmícháme do něj všechna připravená semínka. Vytvarujeme koule a tu vložíme do připravené síťky. Síťku zavážeme – ponecháme si dostatečně dlouhý provázek na zavěšení. Po umístění do chladu tuk poměrně rychle ztuhne a krmení může začít.

Vedoucí by si měl předem prohlédnout vhodné místo – v okolí klubovny – kam krmítko umístit. „V zimě se brzy stmívá, proto se vypravíme jen na kratičkou vycházku, abychom pozvali naše kamarády ptáčky k hostině.“ Vedoucí či instruktor připraví krmítko a vše potřebné k jeho upevnění. (Pokud nemáte krmítko, můžete udělat zásyp i na umetené zemi. Stačí místo nadstřešit i kouskem kartonu, aby nezasněžilo a připravené tukové koule pověsit kolem.) Za asistence dětí připevníme krmítko a pak vyzveme děti, aby připravily hostinu. „Vyberte každý nějakou přinesenou dobrotu a nasypete trochu do krmítka. Ostatní přinesené věci nasypeme do kbelíku (igelitky) a smícháme. Bude to naše zásoba pro ptáčky.“ Po ukončení zásypu a připevnění krmítka vedoucí může děti vyzvat, aby společně zavolaly na ptáčky a pozvaly je k hostině – třeba ptačí řečí (každé dítě určitě nějaký zvuk ptáků napodobí). Můžete se domluvit a střídat se s dětmi v pravidelném dosypávání do krmítka, zajímavé pro děti může být i pozorování ptáků na krmítku.

Aktivitu můžeme rozšířit o přípravu stromku pro zvířátka.

Vedoucí si s dětmi povypráví o tom, co všechno je možné pro zvířata připravit – vhodné krmení pro některé druhy zvířat (zajíce, srnčí, bažanty...) a proč je tato činnost potřebná. „Mají všechna zvířata dost krmení v tuto dobu? Proč tomu tak je? Jak jim můžeme pomoci?“ apod. Na další schůzku si děti přinesou z domu připravené „dobrotu“, samotné strojení stromku může probíhat buď jako samostatná akce nebo v rámci víkendového pobytu. Vedoucí nebo instruktor předem vytipují vhodný stromek, keř, skupinu keřů či menších stromů. Spolu s dětmi pak přinesené krmivo rozvěsí na nižší větve, nasypou pod stromy a keře na hromádky (je dobré udělat jakási hnízda ze sena či slámy a do nich nasypat zrní, kaštany, žaludy). Krmivo si můžeme nasbírat průběžně na podzimních výpravách (např. zralé květy slunečnice, jablka, šišky i se semeny...). Po nějakém čase se můžeme s dětmi vypravit svůj stromek zkontrolovat a pokusit se číst ve stopách, kdo se na naši hostinu dostavil. Případně se můžeme pokusit některé stopy zvířat odlít ze sádry i ve sněhu.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Pomoc, Příroda.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariéry pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky.

Pozor na:

Nezapomeňte dětem připomenout vhodné oblečení a obutí pro aktivitu v přírodě – strojení stroměčku pro zvířátka.

Při výpravách do přírody pamatujte i na naše opeřence. Můžete si postupně přinášet v průběhu roku celou řadu přírodnin, které se budou k přikrmování v zimě hodit.

Moje poznámky: